

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Impressió electoral

Lo pitjor de les passades eleccions era que sota la qüestió de la moralitat municipal y de la puresa administrativa s'amagava una lluita essencialment política: la reconquesta de l'Ajuntament per les dretes. El mal més gros que hauran fet els anomenats radicals a la ciutat de Barcelona es, sens dubte, el d'haver fet aparèixer com a coexistents el radicalisme polític y la poca escrupulositat administrativa. Es veritat que s'oblida massa que els antics ajuntaments dinastics de Barcelona se desacreditaren davant l'opinió precisament a causa de l'acusació d'immoralitat; y que l'entrada dels partits d'oposició en la Casa comunal va ésser saludada com un sanejament. La purificació del sufragi, com tothom sab, va ésser a Barcelona una primera forma de solidaritat catalana, ja que's degué a un pacte entre republicans y catalanistes, contra les famoses tupinades dels cacics.

Vol dir, això, que es precís, en tota batalla electoral, distingir be el motiu aparent de les plataformes y el motiu real. Avui els carlins, ab tota la seva historia, tornen a entrar a l'Ajuntament de Barcelona amparats per l'excusa del *barcelonisme*. Y quan els diaris dretistes cantin victoria, la gent oblidarà que aquesta ventatja es més aviat una protesta contra'ls lerrouxistes que una aprovació tributada a les dretes vencedores.

A l'hora en que escric aquestes ràpides impressions no tinc encara més que notícies sumaries del combat. Veig que'l socialisme no ha lograt entrar en la representació de la ciutat nostra, mentres els carlins hi entren. Vetaquí, com a símptoma, una ben significativa mostra de l'estat en que's troba el cos electoral. Però, si hem de reduir a una nota substantiva y matriu el resultat de la lluita, cal ben dir que es aquest: el primer símptoma d'una decadència del lerrouxisme.

La veritat es que, afortunadament, l'opinió esquerrana continua tenint les majories de Barcelona. Però així com ha pogut haverhi una lliga de dretes, les divergencies entre una y altra esquerra han impedit l'unió correlativa de les esquerres; unió que serà possible algun dia, sens dubte, y aleshores no hi haurà contra ella possible competència. Les dretes catalanistes han posat la condició de dretes, de conservadores o reaccionaries, per sobre la condició de catalanes, de nacionalistes. En cambi nosaltres hem mantingut ben ferma y pura la catalanitat, no sacrificantla ni a l'interès de derrotar les dretes. En el fons, nosaltres hem ajudat a que les eleccions de Barcelona semblin un exit monarquic, ja que hem arrosstrat la batalla ben sols y ben dignes.

Inducció de tot això: cal construir ara, sobre la desfeta incipient del radicalisme anti-català, una Esquerra catalana destinada a ésser, ab el temps, *única*. Els partits, les tendencies de l'opinió, sofreixen crisis, evolucions, altes y baixes; y una crisis no's fa sense patiment. En un judici serè de les coses, s'havia de preveure

per forsa que'l comens de la desfeta dels radicals havia de portar una apariencia de victoria dretista.

Així com, en els dies del *copo*, els lerrouxistes varen vencer la Solidaritat per la divisió de les forces solidaries, avui les dretes s'aprofiten de la pluralitat d'esquerres pera triomfar. Cal, doncs, que'ls judicis que sobre aquest fenomen d'opinió's fassin no perdin de vista les veritables condicions del debat.

Per lo demés, la bondat, l'excelencia de les doctrines, no poden ésser mesurades per les fluctuacions de l'opinió, sobre tot si aquesta opinió es la d'una ciutat en continua febre de creixensa, com la nostra Barcelona, una ciutat ont la lluita natural de les idees polítiques y de les tendencies religioses se complica considerablement ab una qüestió de rasses y una de castes, es dir, ab la qüestió catalana y la proletaria.

Deixo pera un comentari de comentaris els judicis més intensos que caldrà fer després de llegir les respectives induccions dels periodics. Avui, de totes maneres, volia jo tractar per impressió, *vibratiment*, de les eleccions municipals; y sobre la curta informació dels telegrames no podia improvisar una definitiva crítica, ont hi hagi, al mateix temps que l'estudi del fet electoral, l'orientació necessaria de l'*idea*, en vista dels indicis sortits de les urnes.

Perquè les urnes, en relació a la marxa dels pobles, tenen alguna cosa de brúixules...

GABRIEL ALOMAR

UN EPISODI ELECTORAL

Com estem a Barcelona

No sabem, en quant a entusiasme, quina de les tres fraccions que han concorregut a la lluita del passat diumenge n'ha desplegat més; però, respecte a ignorancia y incapacitat pera l'exercici d'una funció tan augusta com la del sufragi, si s'ha de judicar per lo que va succeir en una secció del districte quart—*de cuyo número no queremos acordarnos*—dretes, esquerres, mitjos y vores, tots varen donar proves d'estar a la mateixa altura.

A pesar de lo que preceptua l'article 43 de la vigent llei electoral y que deixa ben demostrat el dret del elector a permaner *sempre* dintre del local de la seva secció; a pesar de lo que diu l'article 48: «Sólo tendrán entrada en los colegios los electores de la sección, los candidatos, sus apoderados, etc. El presidente de la Mesa cuidará de que la entrada del local se conserve *siempre* libre y expedita a las personas expresadas»; a pesar de tot això, a les quatre de la tarde del diumenge, en la secció a que hem fet referencia, ab el pretext de

que la Mesa havia de procedir a no sabem quines operacions misterioses, un elector, l'únic que en aquell moment se trobava allí, va ser expulsat del local, que quedà llavors *ab la porta tancada y completament incomunicat ab l'exterior*.

Ni una sola de les deu o dotze persones que, entre president, adjunts y interventors, constituïen la Mesa va saber mantenir al elector en el seu dret. L'expulsió va ser consumada en tal forma, que fins hi hagué un interventor o adjunt que calificà de *¡perturbador!* al elector víctima de tan palmaria infracció de la llei.

Y ¡visca la puresa del sufragi universal!

Els deu o dotze ciutadans que a tant varen atrevir-se ignoren que, portada la cosa de serio y en deguda forma, l'extralimitació que'l diumenge varen cometre podria donar lloc al seu «empaperament», del qual en resultaria pera cada un d'ells—vegi's l'article 71 de la llei—la pena d'arrest major en el seu grau mínim.

Però nosaltres, transigents per naturalesa, volem ser més modestos que'l codig. Y si dels escarmentats en surten els avisats, desitjariem tan sols que la lliassó que gratuïtament avui els donem, els servís pera una altra vegada.

El ciutadà que, per qualsevol causa, se veu un dia en el cas d'haver d'aplicar la llei, lo menos que pot fer es llegirla abans y enterarse'n una mica.

COP D'ULL

AN transcorregut prou hores desde'l passat diumenge pera que poguem ja parlar de les eleccions municipals ab la serenitat necessaria pera apreciar degudament les causes de la revifalla reaccionaria.

En general, y sobre tot en les ciutats de més importancia, ha sofert el partit republicà una llastimosa reculada. Si tinguéssim prou enteniment aprofitariem la lliassó que's desprèn d'aquet desastre, y girant l'espatlla als ambiciosos, llensant per la finestra als traidors, y donant una puntada de peu als pillos, uniriem a tots els bons republicans, y deixantnos guiar pels ideals y no pels homes, tornariem a fruir els plaers de la victoria. Dividides estúpida-ment, les forces republicanes no podiem vencer a les forces reaccionaries, hàbilment conjuncionades ab el *papu* de la revolució social.

De les eleccions de Barcelona valdria més que no'n parlessim, perquè a la punta de la ploma no hi venen més que coses desagradables. Els radicals tenen, al menys, una cosa: un *home*; les dretes tenen, al menys, una qualitat: la disciplina; a l'Esquerra els *homes* són masses, y de tan intellectuals no se saben entendre; a

l'Esquerra la gent entén la llibertat en el sentit de que cada hu pot tirar cap allà ont li dongui la gana. No volem dir tampoc lo que ara fariem si poguessim dirigir el partit per allà ont voldriem; qui sab si ens titllarien d'excessivament esquerrans.

Entre les poques capitals de provincia en que'ls republicans han guanyat les eleccions, no hi contaven aquets dies els diaris a Barcelona. Consti que a Barcelona, de vintivuit llocs, n'han guanyat disset els republicans, y això no es perdre. Hem de procurar que no desaparegui aquest accentuat republicanisme de Barcelona, y desitjar que guanyin sempre els republicans, siguin de la mena que siguin. Totes les agrupacions republicanes són honorades; si en algun partit hi figuren homes corcats s'ha de procurar sanejarlo, però no matarlo; y, a ésser possible, absorbirlo.

La nota repugnant en les passades eleccions l'ha donada, com sempre, el caciquisme godonista en el districte d'Igualada, y, com sempre també, ha sigut la principal víctima de les brutalitats caciquistes el poble d'Odena. Sospitant que, com en anteriors eleccions, simularien una proclamació per l'article 29, els nostres amics acudiren a les Cases Consistorials el diumenge, el dilluns, el dimars y el dimecres, acompanyats sempre de notari. Veient els caciquistes que no podien reunir-se a soles com volien, feren pintar el dimars un lletrero que deia: «*Casas Consistoriales de Odena*», el penjaren al frontis d'una casa deshabitada, propietat de l'amo d'Odena, senyor Llansana, y distant tres kilòmetres de la verdadera Casa Comunal, y allí va reunir-se la Junta Municipal del Cens, proclamant a dos regidors godonistes dels quatre llocs que tenien de cobrir-se. Creien, sens dubte, que'ls electors serien prou tontos pera acudir el dia de les eleccions a disputarlos els altres dos llocs, legalisant aixís el nomenament ilegal fet per l'article 29.

Com que, posats a fer les coses malament, els caciquistes no's paren en barres, el dia de les eleccions, en lloc de fer-les en les Escoles, que es el local designat pera colegi electoral, anaren, el president, els adjunts y els interventors que s'havien nomenat a gust seu, a constituir-se en Colegi en una casa particular, y, com l'amo no'ls volgués obrir perquè no volia enredos a casa, espanyaren la porta, y, a pesar de la llei, de l'amo y del sentit comú, s'instalaren allí fins l'hora de l'escrutini. De tots aquets fets se n'aixecà acta notarial, y fins el subcabo dels mossos d'Esquadra declara que ell continua, naturalment, tenint per Cases Consistorials el *Xipreret*, aont no hi comparegué cap dia la Junta Municipal del Cens pera la proclamació de candidats, y per Colegi electoral les Escoles, aont no va constituir-se cap mesa.

Nosaltres creiem que totes aquestes etzega-llades no passaran; que la Comissió provincial anularà les eleccions d'Odena; que'l Governador no ampararà tan indignes atropells; que'l senyor Sostres, mentor d'en Godó, no voldrà acompanyarlo a pidolar l'apoi oficial de tantes enormitats; que la Junta Provincial del Cens portarà als tribunals a la Junta Municipal d'Odena; que a l'Audiència no hi valdran influencies de cap mena pera lliurar als transgressors de la llei, que s'han fet acreedors a un castic exem-

plar; que'ls diputats y senadors de tots els partits polítics s'interessaran pera que s'acabi d'una vegada aquet cas d'Odena, que constitueix una vergonya pera Catalunya, y que, especialment els republicans, mouran un escandol en el Congrés y en el Senat.

Si no passés tot això y's consentís que'l caciquisme igualadí sortís ab la seva en l'ignoble persecució de que està fent víctima al poble d'Odena, es que tots plegats hauriem perdut la vergonya.

JEPH DE JESPU

CONFESSEM que'l resultat de les darreres eleccions municipals no es pera alegrar a ningú que senti sincerament les idees republicanes.

A Barcelona, dels disset candidats que presentava l'Unió Federal, solsament sis han sortit triomfants de les urnes. Els nostres vots, ab tot y venir, aquesta vegada, reforçats per l'aliança concreta ab els socialistes, han sofert una baixa que ascendeix a alguns mils.

En quant al reste d'Espanya, la fina ploma que en nostre estimat confrare *La Publicidad* ha tractat aquesta materia, concreta en les següents breus línies la realitat de la situació:

«En la florida Valencia, feudo republicano, los monárquicos se apoderan del Ayuntamiento. Ni un republicano obtiene representación en la republicana Sevilla. Bilbao cae en poder de las derechas plutocráticas...»

Y seguidament afegeix: «Reflexionen los republicanos, sobre este fenómeno.»

Sí; cal reflexionarhi sobre lo succeït. Y cal, ademés, buscarne serenament les causes, pera evitar demà una dolorosa repetició.

Per lo que toca a Barcelona, ¿ho entendran aixís els directores de l'Esquerra?

Totes les notícies que del Extrem Orient ens arriben coincideixen en confirmar els progressos de la revolució dels simpàtics xinos.

Fins suposant que l'establiment definitiu de la República s'estrellés a l'últim contra dificultats insuperables, l'èxit de l'actual moviment revolucionari no hauria sigut per això menos brillant.

En efecte: atemorisades per l'onada republicana, les velles institucions de l'imperi han reconegut ja al país el dret de regirse constitucionalment.

Sense la formidable sacudida que avui fa tremolar els puntals del trono mandxú, ¿quan aquella monarquia, la més despòtica de la terra, hauria fet aquesta concessió?

L'obertura del Parlament, que segueix anunciantse pera una fetxa molt pròxima, no sembla entusiasmar gaire an en Nakens.

Perquè, lo que diu ell en el darrer número del seu periòdic:

«...Se abrirán las Cortes; los diputados que hablan bien pronunciarán discursos elocuentes, que aplaudirán allí los que siempre callan, y corearán fuera los profesionales del entusiasmo; quizás se celebre algun banquete en honor del que más se haya distinguido en el torneo de Elocuencia; tal vez ese mismo haga después una excursión por provincias á cosechar ovaciones, como da una vuelta al redondeo recogiendo puros el torero que hace una faena brillante; y luego seguirá su curso la procesión...»

Potser a algú li dolgui l'amargor que destilen aquestes paraules del vell periodista, però ja es sabut que aixís sol ser ab molta freqüència la veritat: amarga.

Ab rumbo a la India estan navegant en aquets moments els reis d'Inglaterra, que van a fer una visita oficial al seu immens imperi asiatic.

Com que la India no es a dos passos de Londres, l'ausència dels soberans durarà bastants dies.

Lo qual no serà obstacle pera que a Inglaterra tot vagi marxant, lo mateix exactament que sí els reis hi fossin.

¿Què demostra això?

Que la presència de la majestat real en una nació no es tan indispensable com els monarques volen fer veure.

Generosos y abnegats, segueixen els italians desempenyant a Trípoli la seva alta missió civilitadora.

En pocs dies han fusellat ignominiosament a

una pila d'infelissos paisans que no's ficaven ab ningú.

Les dones y criatures que han caigut, víctimes dels soldats d'en Víctor Manuel, són innumbrables.

Se compten, de l'inhumanitat del exèrcit invasor, detalls que horroritzen.

¡Endavant, endavant, redemptors de l'Àfrica! El sigle xx, encantat, us contempla.

Y diu de vosaltres unes coses, que us donaria gust sentirles.

El jove periodista radical don Llorens Pahissa ha sigut empresonat a l'objecte de complir una condemna de sis mesos, per la publicació d'un article parlant d'en Ferrer.

Ho deplorem sincerament.

El diputat provincial lerrouxista senyor Borjas s'ha ofert pera anar a defensar als reus de Cullera.

Tots procuren per lo mateix, els deixebles de don Lacandro.

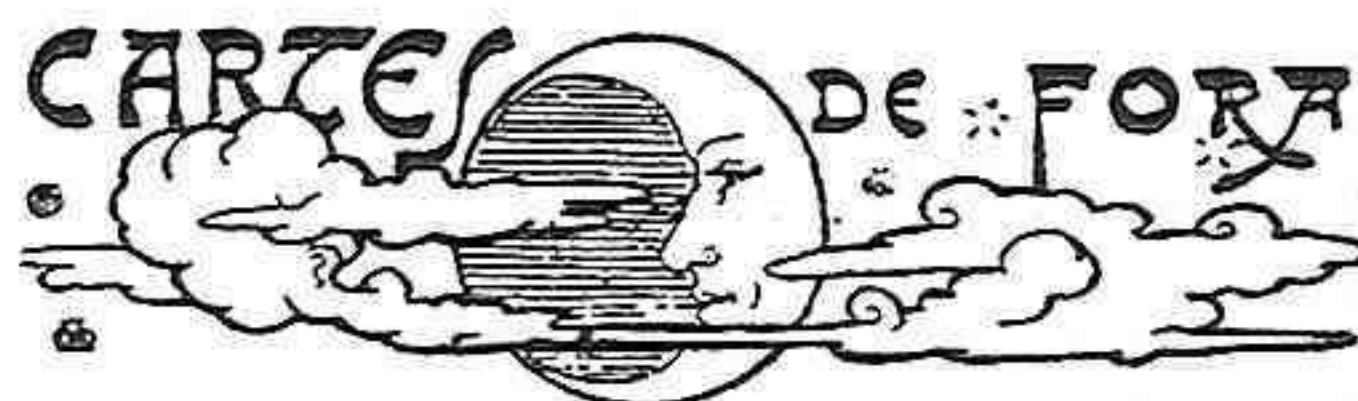
Veieu, aquet?... S'entusiasma per Cullera... Això es que té les *sopes* en perspectiva!

Un senyor de bigoti y perilla, ab el posat tot seriós, entra en un restaurant y s'asseu davant d'una tauleta parada.

—Mosso!

—Què mana?

—Un regiment de cavalleria.

LLORET DE MAR, 14 de Novembre.

A l'avensada edat de setanta vuit anys ha mort en aquesta vila la virtuosa senyora na Pepa Sala y Ribera, viuda del plorat correligionari en Llorens Gallart.

Per voluntat expressa de la difunta y rendint culte a l'idea del laïcisme, el seu enterro fou purament civil, lliure de tota intervenció religiosa. Predicant ab l'exemple es com se porten a cap les idees renovadores, y l'exemple que acaba de donarse be podria servir d'estímul a tants republicans lliure-pensadors y menja-capellans, manera pràctica d'acabar prompte ab l'imperi de la farsa religiosa.

LA CAMPANA DE GRACIA se associa al dol de la familia y fa vots pera que actes d'aquesta naturalesa tinguin forsa imitadors.

ESPOLLA, 14 de Novembre.

Fa pena veure la conducta que han observat els nostres ex-amics y correligionaris de La Torra ab motiu de les passades eleccions municipals.

Nostres ex-amics han comès un acte de caciquisme, y a la vegada una manifesta traïdoria.

A les reunions electorals preparatories que nostre partit celebrà, de comú acord, determinarem votar un concejal d'Espolla, però nostres ex-companys, burlantse de lo acordat, votaren al senyor Nofre, de La Torra Baixa, donant gust aixís al caciquisme, ja que dit senyor no podrà ocupar tal lloc, per estar processat. De manera, que ab la seva poc correcta conducta, els ex-correligionaris de La Torra no han lograt sinó una cosa, y es: desunir els companys dels tres caserius que componen el Municipi de la Torra de Claramunt.

Com si no'n tinguéssim prou y massa ab el cacic maxim del districte, els nostres ex-companys, per lo que's veu, volen crearne de nous.

¡A veure quan posaran enteniment!

LES PLANES (Girona) 14 de Novembre.

La lluita del diumenge va ser tan seria que mai s'havia vist en aquet poble. Malgrat totes les coaccions y la pressió dels elements caciquistes, els quals s'abassaren ab els propietaris forasters a l'objecte d'afiansar més la seva victoria, amensant als masovers que no votessin per ells ab treure'ls de casa, y als parcers de terres ab pendre'ls la vessana, o l'hort; malgrat de cremar uns quants ciris a l'iglesia en senyal de pregaria, y de les prediques del rector, insultant a tort y a dret, nosaltres, els pobres, els desheretats, els que volem que al Municipi hi hagin homes republicans, homes de recta conciencia, homes honrats y de bona administració, varem tenir l'honor de poder celebrar l'enterro y funerals, tot al plegat, an aquesta gent que, net o brut, volia predominar en el Municipi, ab una sed de rabiosa venjansa, com ho proven les seves paraules en dit dia: «Si guanyem en aquet poble, se veuran coses que no s'han vist mai.»

Doncs, sí; varem derrotar per complert als cacics, reventantlos el *copo* y guanyantlos les majories. Aquesta victoria demostra que'l poble està cansat de corcs y comensa a despertar, girant els ulls vers el camí del progrés y de la llibertat.

SALT, 15 de Novembre.

Els papa-nates d'aquet poble estan molt contents per la victoria que obtingueren en les últimes eleccions. Si aquesta gent tingués dignitat, en comptes d'estar alegres la cara els cauria de vergonya, perquè el seu triomf fou alcançat a costa d'amenasses y de diners, de vi y de cigarros. L'Enric Llauné manà als de la seva familia que

conquistessin vots sense escrupols, dient que tots els medis eren bons pera guanyar. Ara tothom anomena an en Llauné el concejal pel vi novell. En Muñoz ja no podrà dirse més republicà nacionalista, perquè, anant de brasset ab els que l'han fet concejal, ha demostrat esser un comparsa dels clericals y dels cacics. Se diu que en Deulofeu Rabassa serà elegit alcalde. Quina alegria tindrà la seva familia!... Y prou per avui.

Espurnes

—Al vell palau de Sant Jordi, alberg de la correcció,

s'hi armà aquet dia un xibarrí que va fer tremolà el món.

—¿Però això, com es possible?...

—¿Com!... ¿No sab que en aquell lloc ja hi ha aprenents de caudillo?

—Basta!... Aixís ho comprenc tot.

Si a don Josep Canalejas

li dessin facilitats,

¡ai, que'n faria de coses desde'l lloc que està ocupant!

Perquè la gent no ho sospita lo que aquet bon home sab.

Ell entén en arts de guerra;

ell es mestre en arts de pau;

ell, si es precis, guia un barco;

ell, si convé, sembra un camp;

ell dibuixa, ell toca l'arpa,

ell pinta, ell rosteix un gall...

Unicament hi ha una cosa que no sab fer-la: callar.

—Els xinos (vull di' els xinos de la Xina),

ab tant dalit treballen,

que ja en dotze provincies la República

tenen quasi implantada.

Apenes en un poble l'estableixen,

s'escorren cap a un altre,

y aixís, posanthi el coll y lluitant sempre,

la nova llum escampen.

—Buena. Això ho fan els xinos de la Xina...

¿Y els que tenim a casa?

—Aquets, en lloc de durnos la República,

no fan més que allunyarla.

—Vinc de Trípoli.

—Magnific!...

¿Y com està aquell sarau?

—Ballantlo cristians y heretges d'un modo que fa fredat.

Allí no se sent més música que la dels krupps retombant,

o la que canten les bales quan passen a ran del cap.

Cada matí una sorpresa,

cada mitg-dia un atac,

cada vespre una pallissa...

—¿Pallissa?... ¿Qui la reb?...

—¡Ah!

Això sí que no vull dirho...

Tinc tants amics italians!...

Blandint la candidatura,

hem anat a exerci el dret que la Constitució ens dona.

—¿Y després?

—Ja ve, ja ve lo demés.

Hem conseguit la victoria del compatriot excelent a qui nosaltres votavem.

—¿Y després?

—Ara vindrà lo demés.

L'home recullirà l'acta,

y el dia hu de Janer

anirà a ocupá el seu puesto.

—¿Y després?

—Oh!... Després, després... ¡res més!

C. GUMA

La gent d'ordre

quines coses passen, Deu del cel!

Això de les eleccions treu de pollaguera al més pintat. L'home més auster y equilibrat actua com un calavera empedernit; el ciutadà més seriós y reflexiu perd els estrebs en arribant

el període electoral, y, despallantse d'aquell aire de bon to que li dona tant caracter, se torna batxiller y provocatiu, enredaire y mentider, com podria el pitjor dels caps de trons.

Hi ha qui passaria per que li prenguessin els calés y li daïxonses la dona ab tal de que trenguessin els seus uns centenars de vots més que'l contrari y poder portar, com a conseqüència de la victoria, un parell més de regidors al Consistori. Hi ha qui en temps normal no es capes de donarvos ni el «bon dia», y en cambi's torna, en arribant l'època de les eleccions, amable y servicial fins a ferse pesat y empalagós, esplendí fins a dos dies de quedar ell en la miseria, y eloqüent y verbalista si era abans home aixut y murriós.

Coses de la política! Misteris de l'home de partit, difícils per no dir impossibles de comprendre pels qui no estan en el secret.

Diem que l'home més serio y reflexiu se condueix com un noi mal educat, y an això anem.

Dies enrera varen dur alguns diaris un telegrama de Murcia—telegrama que la major part de les fulles conservadores, *La Veu* entre elles, van deixar de publicar—en el qual se'ns notificava un fet no per banal menos curiós y divertit.

Se deia en el telegrama que a Murcia, y en el propi despaig del senyor La Cierva, com qui diu davant de ningú, discutien sobre eleccions el president de la Diputació y un diputat provincial.

La conversa s'enredà, aviat sigueren les paraules insuficients pera fer resplandir la raó, y vingueren els inevitables y convincents cops de puny.

—Que ets això!

—Ets allò!

—Y tu allò altre!

—Que no ets home perà sortir al carrer!

—Més aviat que tu!

—Llengua!

—Prova!

Y sens més, sortiren els conservadors del despaig d'en Cierva pera esclarir a trompada seca quin dels dos estava en lo cert.

Els punys cansats, parlà el revolver. Un dels combatents sortí ab una greu ferida al cap, efecte d'un cop de culata. Tingui's en compte que's tracta no més de conservadors. Si arriben a esser carlins, el canó en comptes de la culata hauria parlat en la disputa.

Atret pels crits y l'escandol, tingué en La Cierva de sortir de casa seva y posar pau entre'ls seus arditos correligionaris.

Els dos magnífics exemplars de l'espanyola conservaduria han sortit vius del terrible *corps a corps*, y suposem que en disposició de tornarhi.

Demanem que, quan sigui hora de comensar, vinguin a barallarse a Barcelona.

Que no's deixin a Murcia el revolver, y després els proposarem nosaltres pera la primera *candidatura barcelonina* que aquí's formi.

Oh, la gent d'ordre!...

X.

Els pares que envien els seus fills a l'escola perquè «a casa amoinen» no tenen dret a queixarse de res. Aquets pares són uns perduts.—M. de Unamuno.

Les eleccions de Barcelona

Els tres grans forses que intervingueren en la lluita electoral del diumenge passat a Barcelona, dues n'hi ha que s'atribueixen el triomf: les dretes y els radicals. L'Esquerra catalana, més modesta y més sincera, no's considera vencedora, si be tampoc té motius pera considerarse vençuda.

Poden cridar tant com vulguin *La Veu de Catalunya* y *El Progreso*. Poden fer tocar les seves xarangues d'entusiasme fictici. No resultaren victoriosos en les eleccions del dia 12 ni els radicals ni els dretistes. Com es possible que cantin victoria els lerrouxistes en el mateix moment en que perden la majoria absoluta al municipi? Tenien el govern de la ciutat, feia dos anys, y acaben de perdre'l. Eren els amos de Barcelona, y desde cap-d'any ja no ho seran. No es ridícul y risible l'assegurar que han guanyat?

La veritat es que'l baix imperi municipal lerrouxista ha acabat. Desde l'any nou, els radicals seran una minoria a l'ajuntament; la més nombrosa, però una minoria al cap-d'avall. No seran seves les primeres tenencies, ni les presidencies de les comissions; no tindran en aquestes majoria absoluta com hi tenien; no

disposaran dels empleus, ni tindran manera de seguir fent servir els cabals de la ciutat pera la formació d'una vergonyosa llista civil del partit. Els quedarà a Cà la Ciutat prou forsa pera destorbar moltes coses bones; però en tindran poca pera seguir fent coses dolentes. ¿Y encara parlen de victòria, pobre gent?

El triomf de les dretes! Han tret 11 regidors y han aplegat 26.000 vots. Són bastant bones xifres. Mes, tenen, per ventura, esperances un xic sòlides d'arribar a governar la ciutat?

No: no'n tenen cap. Ningú pot creure que arribin, en futures eleccions, a un resultat millor que'l del dia 12. Y ab això no'n tenen prou pera constituir una majoria consistorial. Per forta que sigui la seva situació en el municipi, sempre's trobaran que la seva obra en sentit conservador o reaccionari serà deturada y impossibilitada per la conjunció natural, espontània, dels vots republicans.

Es evident que'l diumenge passat la victòria quedà indecisa. Per lo que toca a l'Unió Federal, sols hem de donar un crit: *Tornemhi!*

FULMEN

LA VISIÓ D'UN SANT

Un dia que Sant Miquel anava pesant les ànimes y veia, ab ver desconhort, que'l mal més que'l bé pesava, se li va acostar un sant ja molt vell, de barba llarga, y li digué, ab bon desitg:

—¿Ja estan be aquestes balances?...—
Sant Miquel, sentintse ofès, li llessà forta mirada y al veure això, 'l bon Senyor digué al sant, que aixís dubtava:

—Dintre mon regne del cel tot es just; aquestes ànimes que de la terra han vingut, y les que vindran encara, totes al món han pecat, no n'hi ha cap, no, sense taca.—

Y notant el bon Senyor que aquell Sant encara dubtava va dirli:—Il·lusió sols es lo que cega tos ulls ara. A la terra pots anar, jo't concedexo la gracia, per si trobes de virtut y ignocencia ni un sol rastre.—

Y avall, avall, pensatiu, l'escala del cel baixava tot tremolant aquell sant, aquell sant de barba llarga.

Suant com un bon feiner que del treball du la carga y ab els ulls espurnant goig creient guanyar la batalla, arribà quasi a mitg jorn a la terra desitjada.

Tan bon punt donà algun pas, d'una iglesia la campana repicà'l toc d'oració, y el bon sant, que això esperava, s'agenollà ab gran fervor murmurant una pregaria.

—¿Fanatic!—va dirli un aixeca't si no vols caure. —¿Mira quin cap més plat!—va senyalà un que passava.

Avergonyit y confós, el bon sant, sense immutarse, veient perduda la fe, cregué en altre lloc trobarla. Seguint el pas presumit dels senyors que's passejaven, plenes les mans de brillants y fent brasset ab ses dames, vegé, trist, el planyut sant que aquella gent tant ricatxa, fent escarni dels pobres, ni una almoïna'ls hi donaven.

—Fugiré de la ciutat—exclamà'l sant en veu baixa;— y passant camps y torrents, aont no arribi l'haleuada de l'impúdica ciutat, potser que allí hi trobi una ànima tota pura, tota amor, en una masia casta.—

Caminant avall avall, el sol ja anava a la baixa, y, cansat de tant camí, sobre d'una roca blanca el bon sant fa son repòs sens creure lo que li passa. De prompte veu una nena que, ajuntant un tronc ab l'altre, anava fent un feixet ab la llenya que trobava.

—Bona nena,—li digué, sentint son dol serenarse—deus ser pobre, ¿no es vritat?...—No, soc rica; res me falta.—

—Doncs ¿per què reculls tronquets? ¿Per què't mous? ¿Per qui treballes? La nena fa un giravolt,

li llessa'ls troncs a la cara, y en aquell mateix instant ressona un petó per l'aire. El bon sant, com pres d'esglai, se gira y... veu allunyarse la nena, tot fent brasset ab un fadrí de montanya. —¿Trist de mi!—murmurà'l sant.— ¡Deu del cel! ¡quant m'enganyava! ¡Tan sols la justícia, aquí la terra deurà ser santa!— Al exclamà això, confós, sent que li tusten l'espátlla. —¿Qui sou vos pera obrà aixís? —La justícia—un home exclama.— ¿Teniu cédula?

—¿Deu meu! No sé de què'm parieu, ara.— Y a no ser que'l bon Senyor del cel volgué fé un miracle, hauria anat aquell sant pres pel camí com un lladre.

Pujant escales amunt, a dalt del cel arribava tot tremolant aquell sant, aquell sant de barba llarga. Sense dir res a ningú en un recó va sentarse, y tot mirant de reull, temorós d'un arrambatge, va veure com Sant Miquel anava pesant les ànimes, y acovardit perquè'l mal més que'l bé sempre pesava, exclamà, entre mot y mot: —¿Per mi estan desafinades!

PERE GALINDAINA

REPICS
ON Alacandro, el dia abans de les eleccions municipals, va anunciar en el seu diari, en lletres molt grosses, que regalaria un bono, en especie o en metalic, a cada un dels deu primers ciutadans que en cada secció anessin a votar. Però ni aixís va poder fer electors. Li està be, per tonto. ¿A qui se li ocorreix, an aquestes altures, sortir prometent simples bonos?... Ara que s'acosta Nadal, ¿pavos republicanos havia de prometre!...

De tots modos, haventse callat don Alacandro quin seria el valor dels bonos que regalava, se comprèn molt be que'l seu oferiment no despertés un gran entusiasme.

Deu electors per cada una de les 304 seccions en que està repartit el cens de Barcelona, no fan més que 3.040 electors.

Y, vaja, ni que a cada hu els dongués un duro, que ja es donar, no resultaria gaire gros el sacrifici per' ell.

O si no, comptin:
Rebuts de l'Argentina 28.000
Regalats als electors 3.040
Resten 24.960

Encara li queden al caudillo, d'aquesta sola partida, 24.960 drets, descansadament guanyats y limpios de polvo y paja.

El president del Congrés ha assegurat que en les quinze primeres sessions que celebri la Cambra popular seran discutits y despatxats tots els suplicatoris pendents.

D'això, aquí y a tot arreu, se'n diu ganex d'enraonar.

Com ja saben els nostres lectors, els suplicatoris que hi ha actualment presentats són uns 550.

Y ¿no comprèn el comte de Romanones que 35 o 40 suplicatoris per dia no hi ha congrés al món que'ls discuteixi?

Allà, doncs, aont ell diu «les quinze primeres sessions» ja pot posarhi «les quinze primeres setmanes».

Y gracies encara si les quinze setmanes no's converteixen en quinze mesos.

Diu que'l govern està tan satisfet de les eleccions del diumenge.

Y ¿mai dirien per què balla de content? «Porque esas elecciones resultan agradables á la Monarquía.»

¿Ho dirà per Barcelona, que no ha tret sinó carlistes y republicans?

Ja se sab... En aquet món, qui no s'aconsola es perquè no vol.

A la Lliga han rebut, de Vigo, un telegrama d'uns quants senyors viatjants de comers, felicitant a les dretes pel triomf electoral.

El document, redactat en termes xardorosos y entusiasticos, es ferm y encoratjador.

Ja ho deia el llimpia-botes de la Plassa de la Cucurulla comentantho:
—Un telegrama que ve de Vigo, no es extrany que resulti vigo...rós.

El senyor Lerroux, després de la llissoneta del diumenge, ha dit que «es hora d'organisar de nou el partit radical».

Això, en termes vulgars, vol dir que's dona per venut.

Organisar altra vegada la kàbila?... Y ab quin esqué?... Ab el de la *Revolución*?... Ab el del *Pavo*?...

Retirate, Pepito. Era abans que't tenien per un gran organizador. Ara't tenen per un gran organista.

La Tribuna del dilluns publica varies fotografies representant escenes de colegis electorals en funcions.

En una d'elles hi ha en Francesc Cambó en el moment de tirar el vot a l'urna. En l'altra, en Roig y Bergadà en la mateixa actitud.

Nosaltres, preu per preu, ens quedem ab la del leader regionalista.

Perquè en Cambó té'l pudor civic de votar ab el cap descobert, y en Roig y Bergadà vota ab el barret posat.

Se coneix que en aquell *colegi* no hi havia el mestre!

Paraules de don Julio Marial de los Tablonos:

—Aquestes eleccions determinen el fracas dels directores de l'Unió Federal Nacionalista! Bravo, Trujillo!... Tu, poques y bones. Ets dels aixerrits.

Y dels que quan els veuen els orguens sexuals diuen si són mascles o femelles.

Dos candidats de partits contraris, el dia de les eleccions, varen creuar-se en l'escala d'un colegi.

Els dos anaven desesperats, y al toparse's claven una gran trompada.

—Alsa, bretol!... quin cop de colze!
—El bretol serà vostè, que bada!

Dos electors que acaben de presenciar l'escena:

—Me sembla que aquets se desafiaran...
—En què't fixes?

—Home!... ¿no has vist com se cambiaven les targetes?

Oh felicitat!
Ab motiu de la vinguda de l'Infanta Eularia hi haurà a cà'n Comillas y a cà l'Arnús grans balls d'etiqueta.

Lo que deuen dir els aristocrates:

—Ai ai! ¿Que no es de llei que nosaltres ens divertim ballant?... Els pobres be la ballen sempre!

Un capellà que, además de fer de predicador, donava conferencies d'hipnotisme y magnetisme, va presentarse un dia a una reunió familiar.

—Ara vaig a fer un experiment de la meva forsa magnética sobre aquesta senyora—va dir, senyalant a la mestressa de la casa.

Y, alsant els brassos, continuà:
—Adormi's!... Vull que s'adormi!... Li mano que s'adormi!...

La senyora, ab tota ingenuitat:
—Això rail!... Comensi un sermó dels seus y veurà com m'adormo desseguida.

El director del Teatre de la Comedia Francesa, M. Claretie, va posar, no fa gaire, un dramaquina acció passa entre cardenals.

—Com!... y això?—li deia un amic dels de la flamarada.—Tan clerical t'has tornat, que fas sortir aquesta gent a l'escena?

En Claretie, senyalantli el traje d'un dels protagonistes de l'obra:

—Home, ¿que no ho veus!... Els cardenals són dels *rojos*!

Mossén Benet y la seva nevoda, una xicoteta molt guapa:

—Un vestit de seda, vols que't compri?... No estem per gastos, noia, no estem per gastos!

—Ah, no?... Es dir que, quan a vostè li convé, m'heu dit que soc maca com un angelet, y ara'm nega un trist vestit de seda?

—Per això te'l nego, donal!... perquè ets un angelet!... ¿Que no ho sabs que'ls angelets no'n porten, de vestit?

XARADES

I

Un pronom es la *primera* y consonant la *segona*; *tersa* es nota musical y el *tot* població espanyola.

P. QUERALTÓ T.

II

La *primera* es una lletra, y es un moble la *segona*; *total* es bestia en plural... y un carrer de Barcelona.

P. QUERALTÓ T.

ANAGRAMES

I

A la *Total* de l'Arbós van *total* un porc molt gros.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

II

—Tinc *tot* de comprar, *Total*, l'aca del teu cosí Eudald.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

CONVERSA

—Escolta, Peret: mira que es cèlebre aquesta carta que'ns envia el nostre amic en Joan de Valls:

«Aquí hi trobareu, si busqueu be, primer el poble aont m'he mudat, després la plassa y al final el número.

»El vostre simpatic amic,

Joan»

RAMÓN GARCÍA ROQUÉ

JEROGLIFIC

Tífus
gue
ttttt
I
Neurastenia
gue
T
Lluïsa Pepa
son
Avariós Tisis

MARIA BAROLOMÉ VIUDA

Cavallers: Pepitu Utset y Turró: No'ns agraden prou.—J. M.: Si fos una mica més correcta de forma, potser sí que la publicariem.—C. T. y J. R.: Es molt llarga. Potser vagi escursada.—J. N.: Tot serà que hi càpiga.—J. M.: Té massa extensió, y ho sento.—S. M.: No'ns podem entretenir en correccions. Además, ho trobem d'escas interès general.—A. M.: Farem els possibles.—Pep Cistellé: No, senyor. No pot anar.—J. Roig R.: Queda dispensat. Però sàpiga que encara que l'ortografia fos una meravella, els versos quedarien igualment dolents.—S. V. y M. B. C. (Arbucies): El cas es que, ara que tinc les firmes, no tinc la carta. Les firmes han d'anar estampades al peu del mateix document, sinó no farem res.—J. C.: No té cap mica de transcendencia.—Juan Lajunta: Sento haverli de dir que no m'han convensut.—J. R. S.: S'hi farà lo que's pugui.—Pere Queraltó T.: Una mica de cada cosa; vostè ho ha endevinat.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

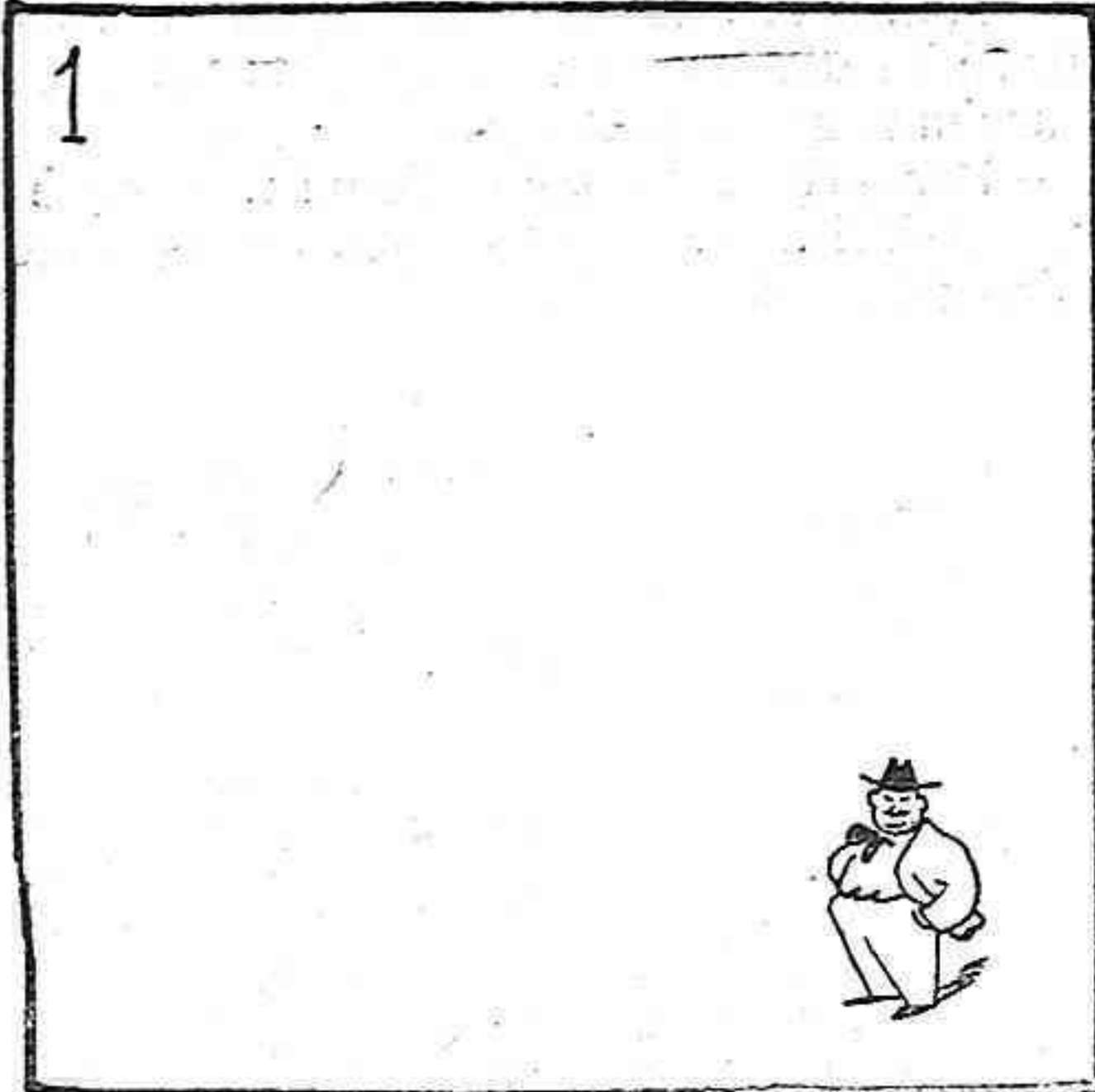
OBRA NOVA

L'Italia clerical y aristocràtica al sigle XVIII, vista per un - - personatge francès - -

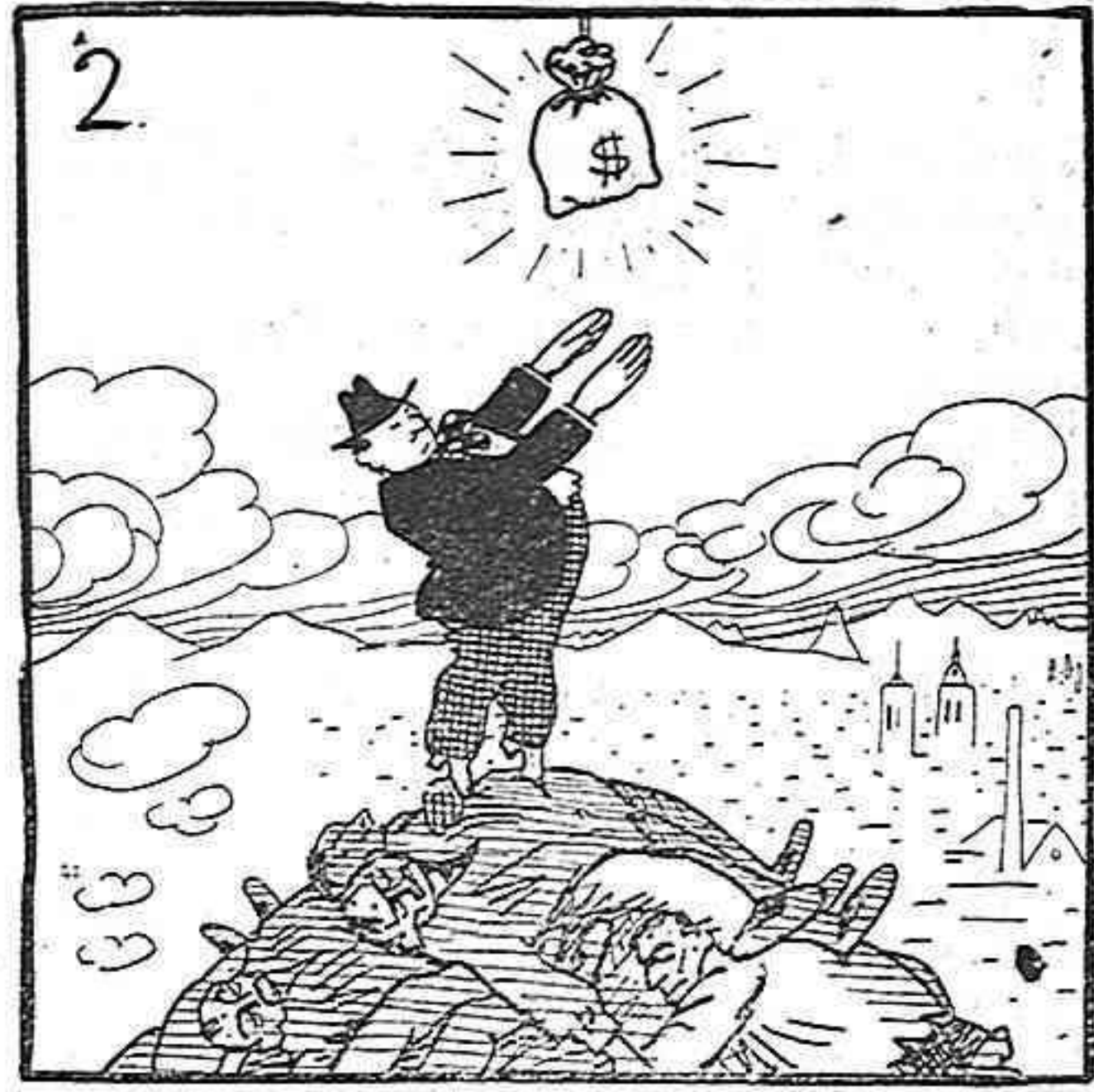
per CARLES DE BROSSES * Traducció de J. MIRÓ

Un volum en 8.ª — Preu: UNA pesseta

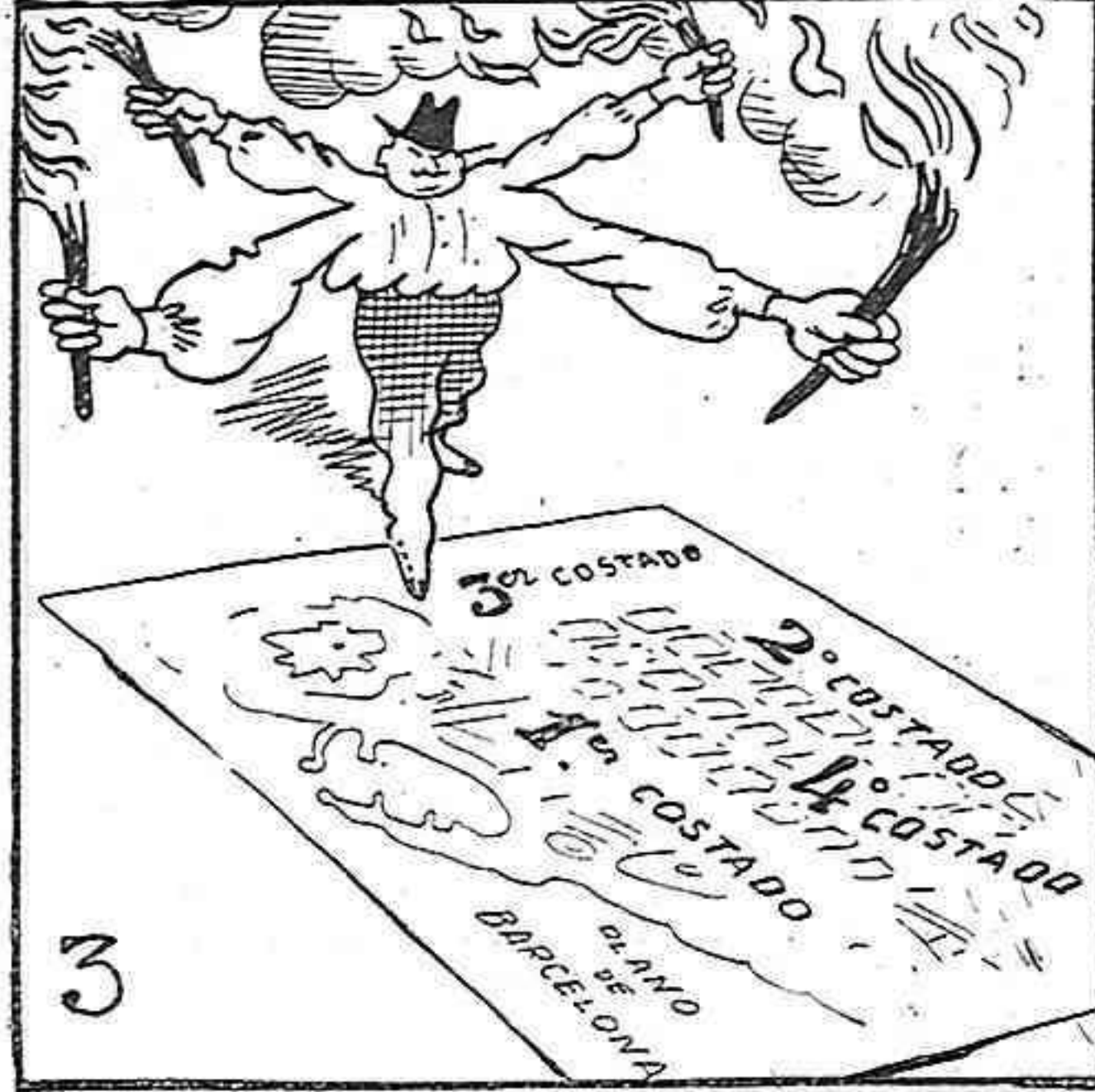
Auca de un rico hacendado que casi le han retirado

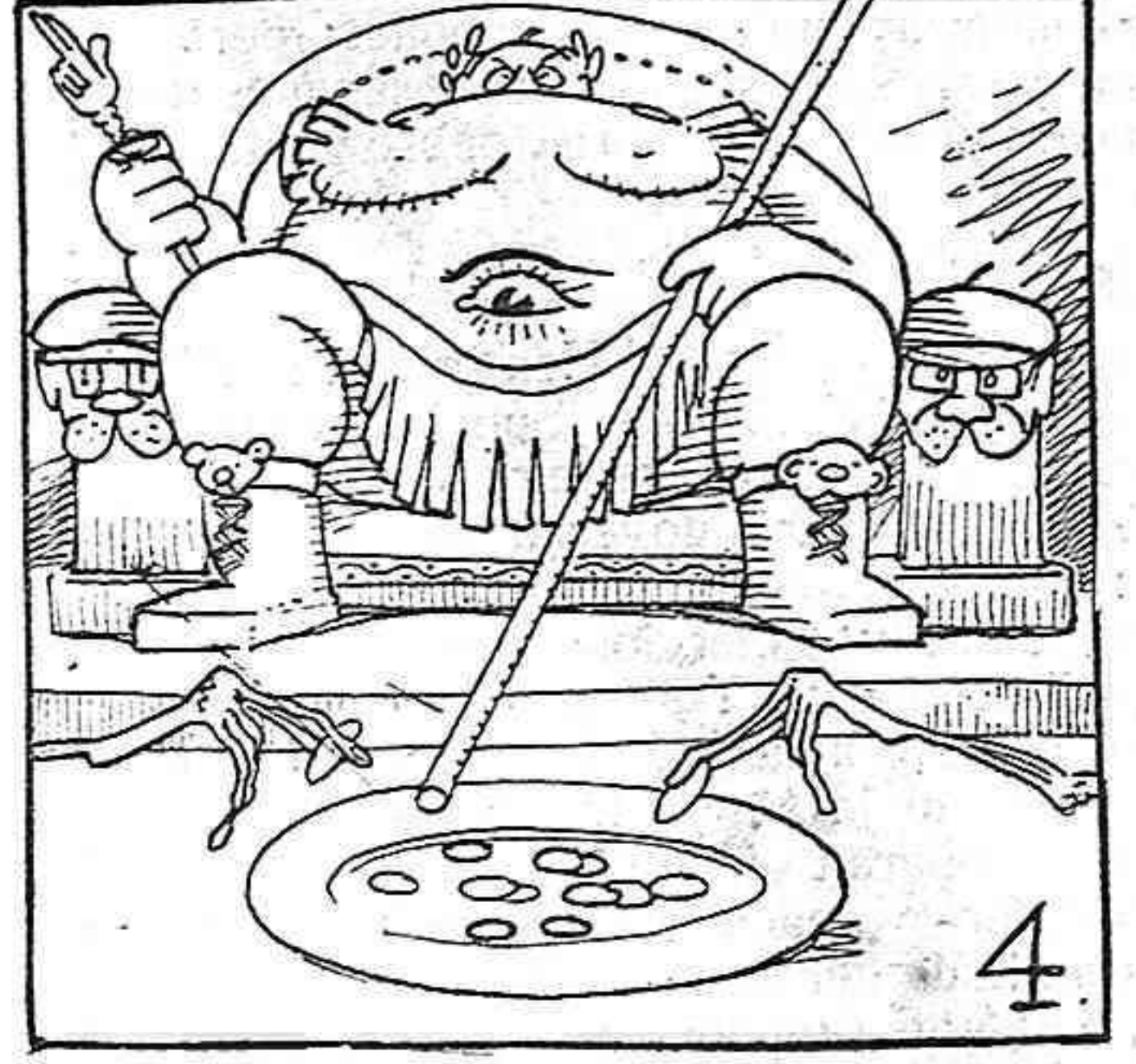
1
Periodista militant, era el pobret Alacandro un home insignificant.

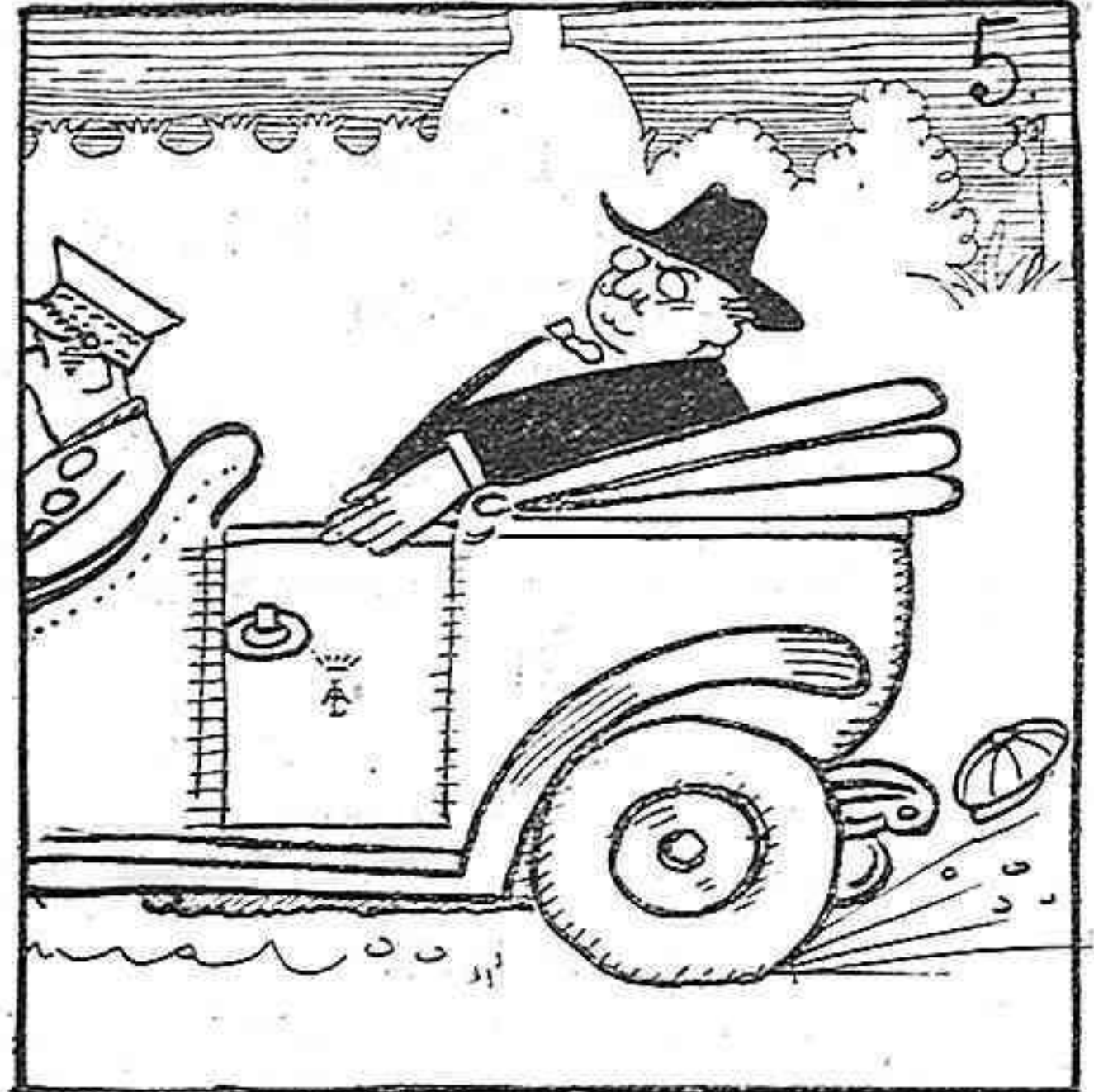
2
Però ve el fet de Montjuic y, ab l'ajuda de les víctimes, comença a enlairarse un xic.

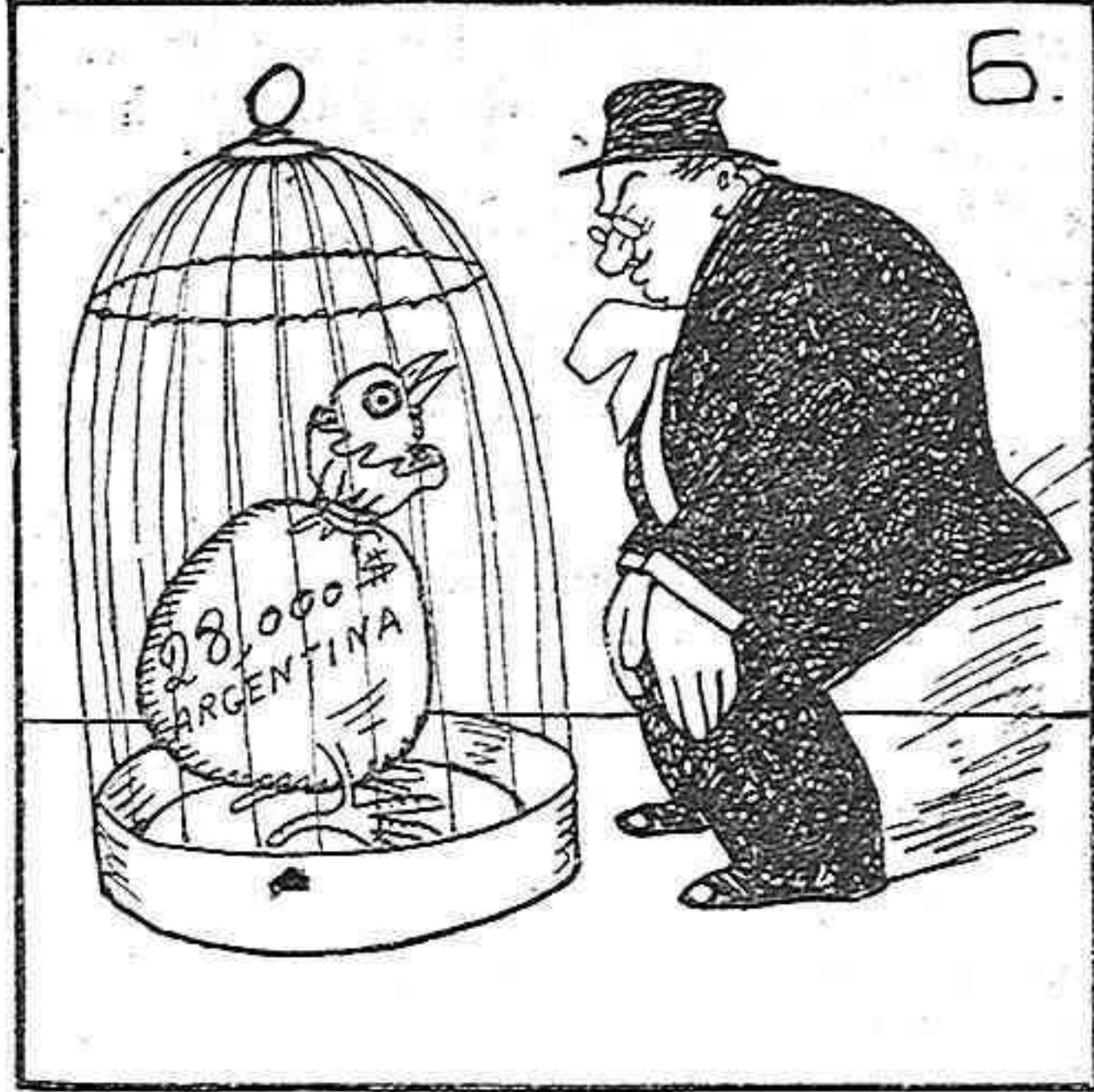
3
Y, com que es dels oradòs que vol fer foc a tot pasto..., per xò li diuen fogós.

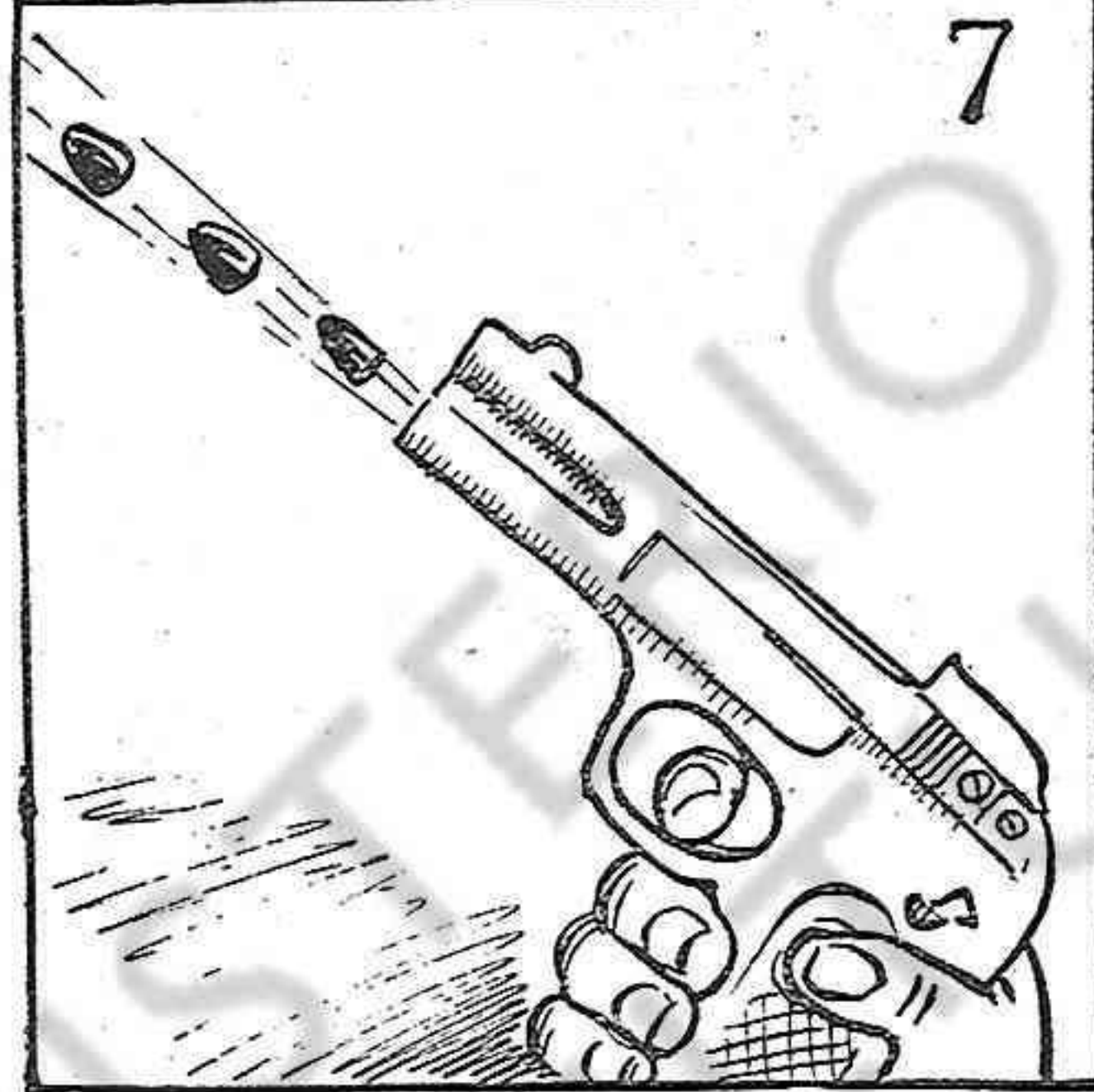
4
Emperador proclamat, al bell mitg del Paralelo un trono li han aixecat.

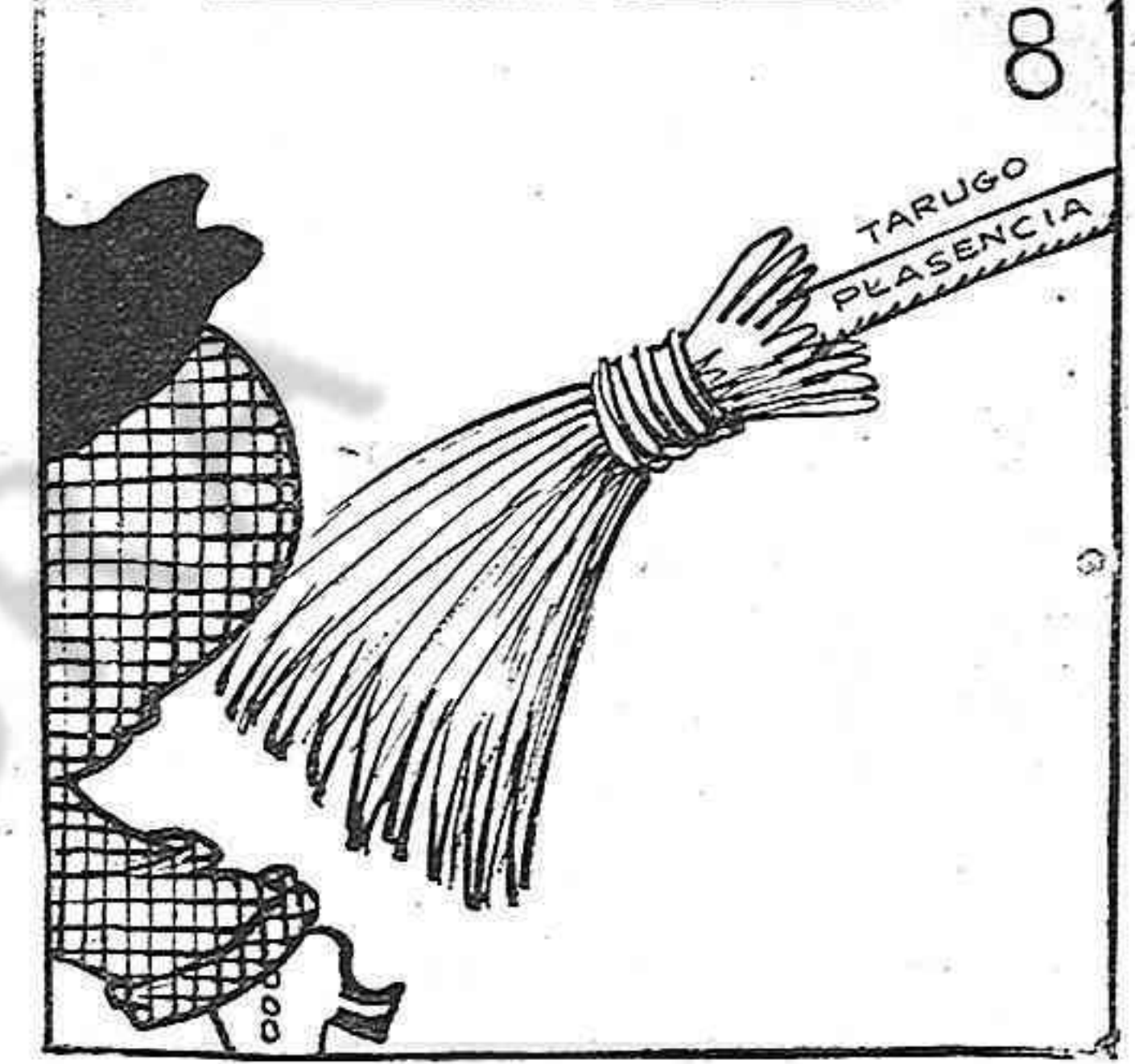
5
El qui abans a peu corria gasta ja el mateix veïcol que l'odiada burgesia.

6
Promet un gall per Nadal, però el gall resulta guatlla... y guatlla fenomenal.

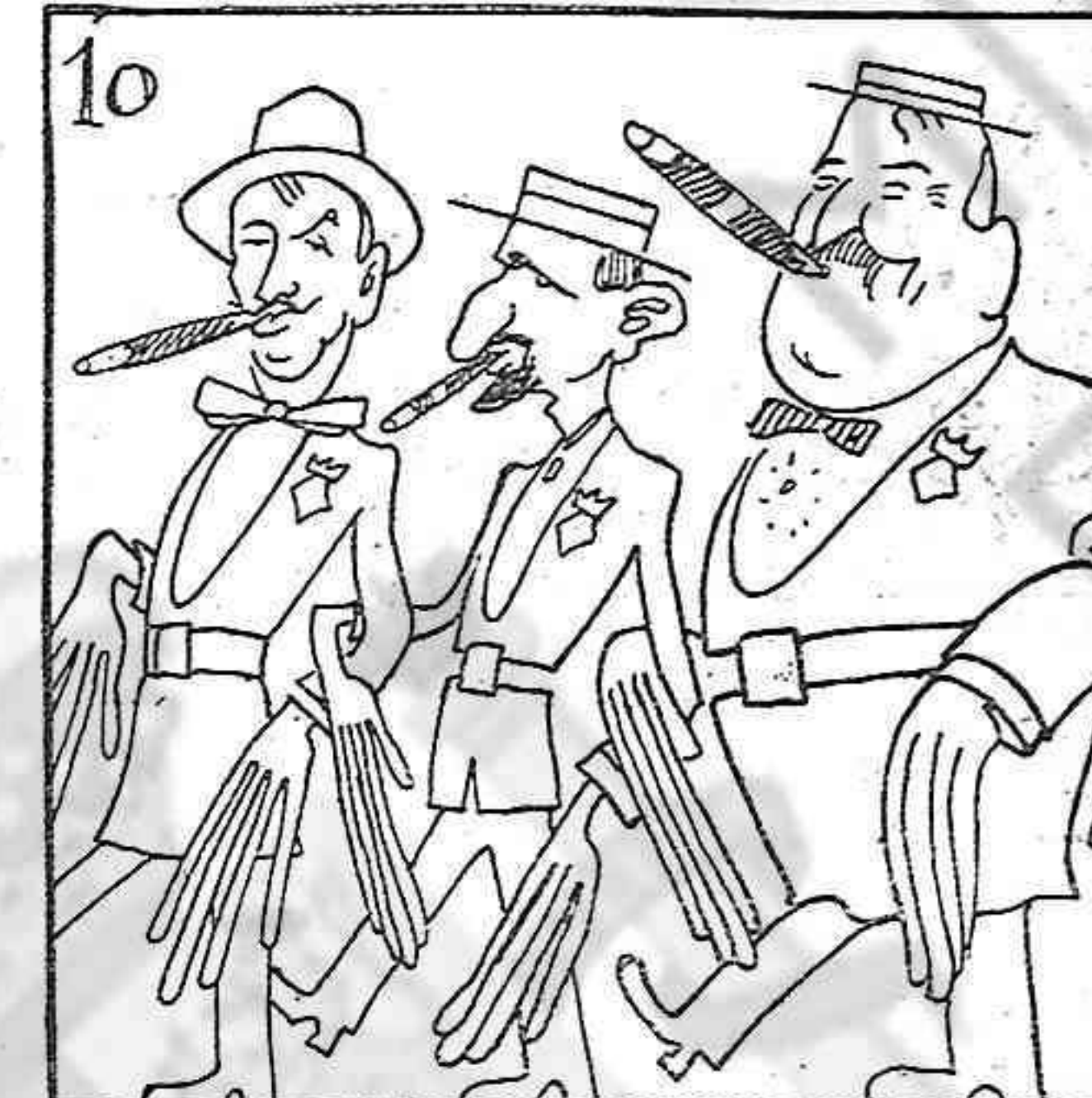
7
D'Hostafrancs la saragata ve a restarli simpaties de la gent digna y sensata.

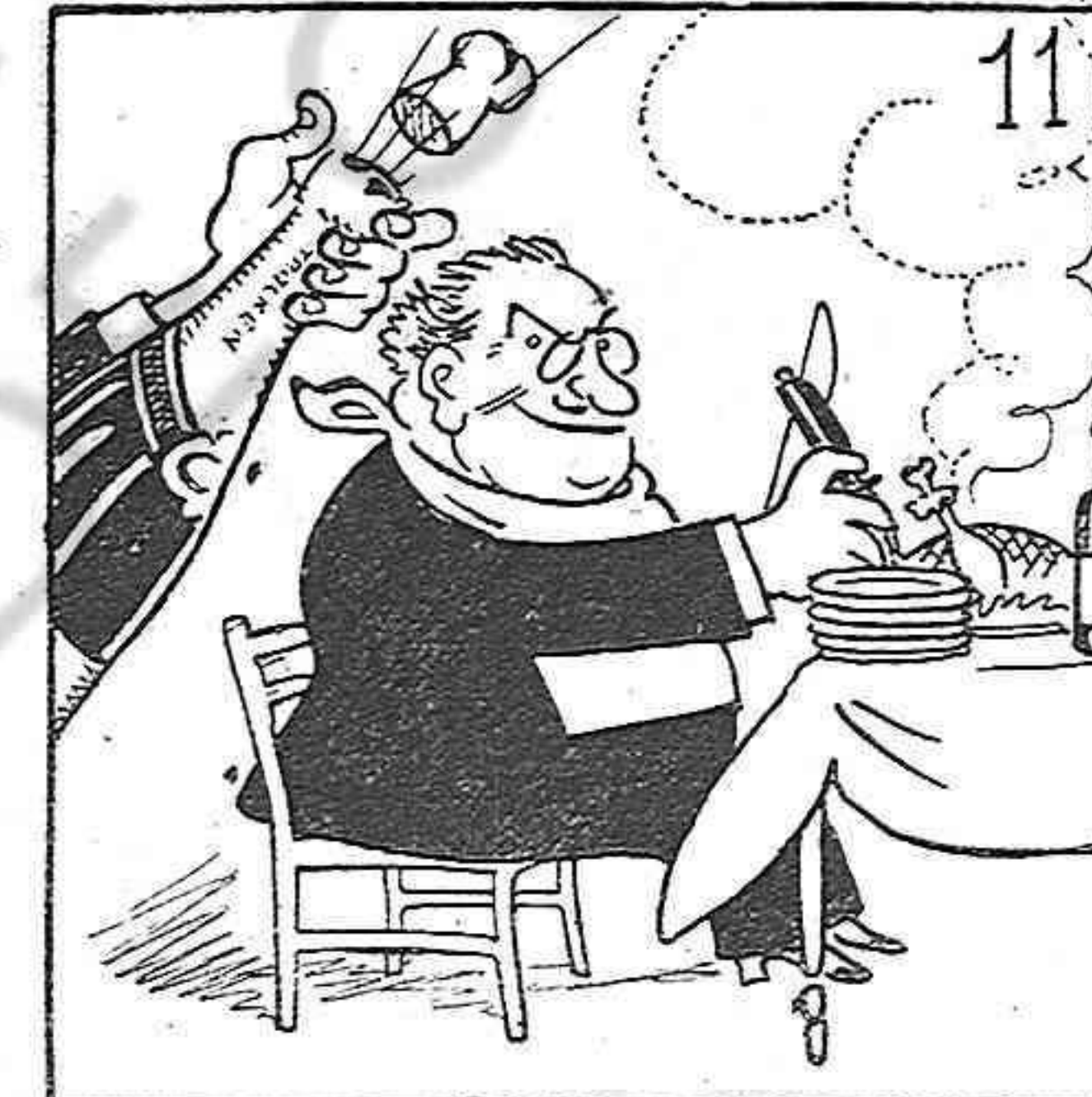
8
Va a Madrid, total per rè, perquè allí's troba ab l'escombra que li ensenya en San José.

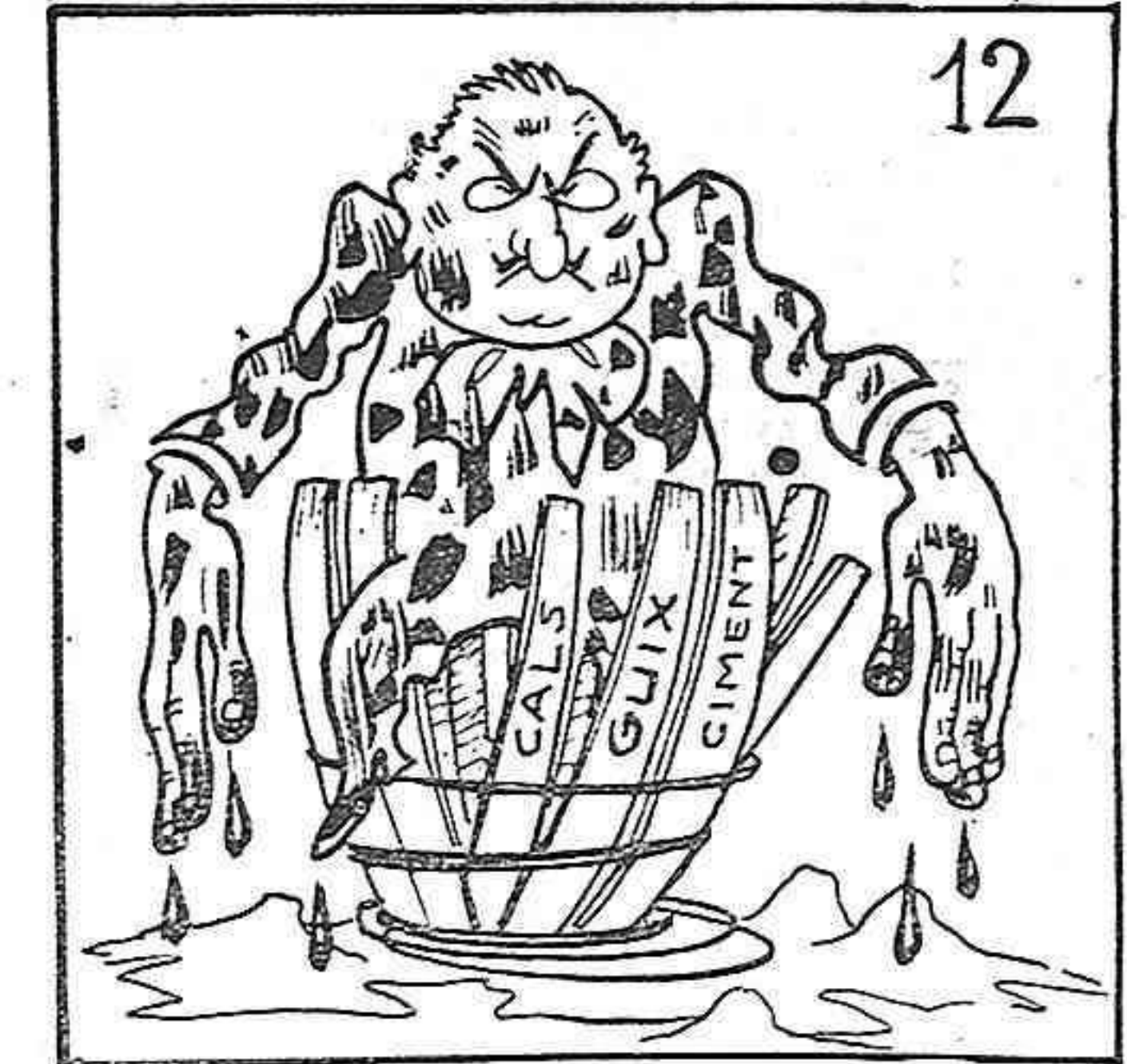
9
Quan s'han de fer diputats, o regidors, l'home imposa a la forsa els candidats.

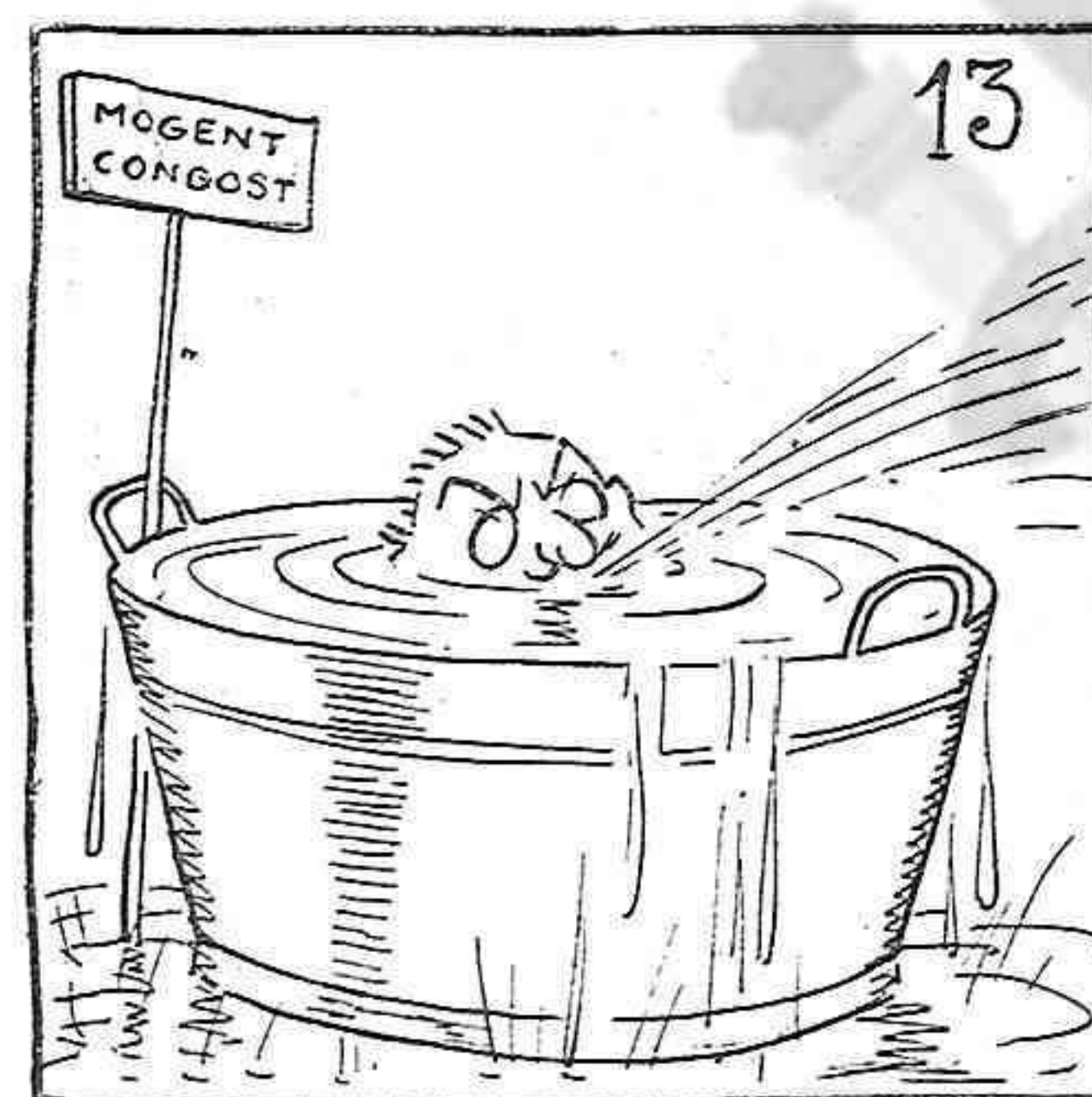
10
En l'ensenyansa gat vell, treu aprofitats deixebles que'n saben tant o més que ell.

11
Peta la revolució, y ell, conseqüent ab l'idea, ja's troba al peu del canó.

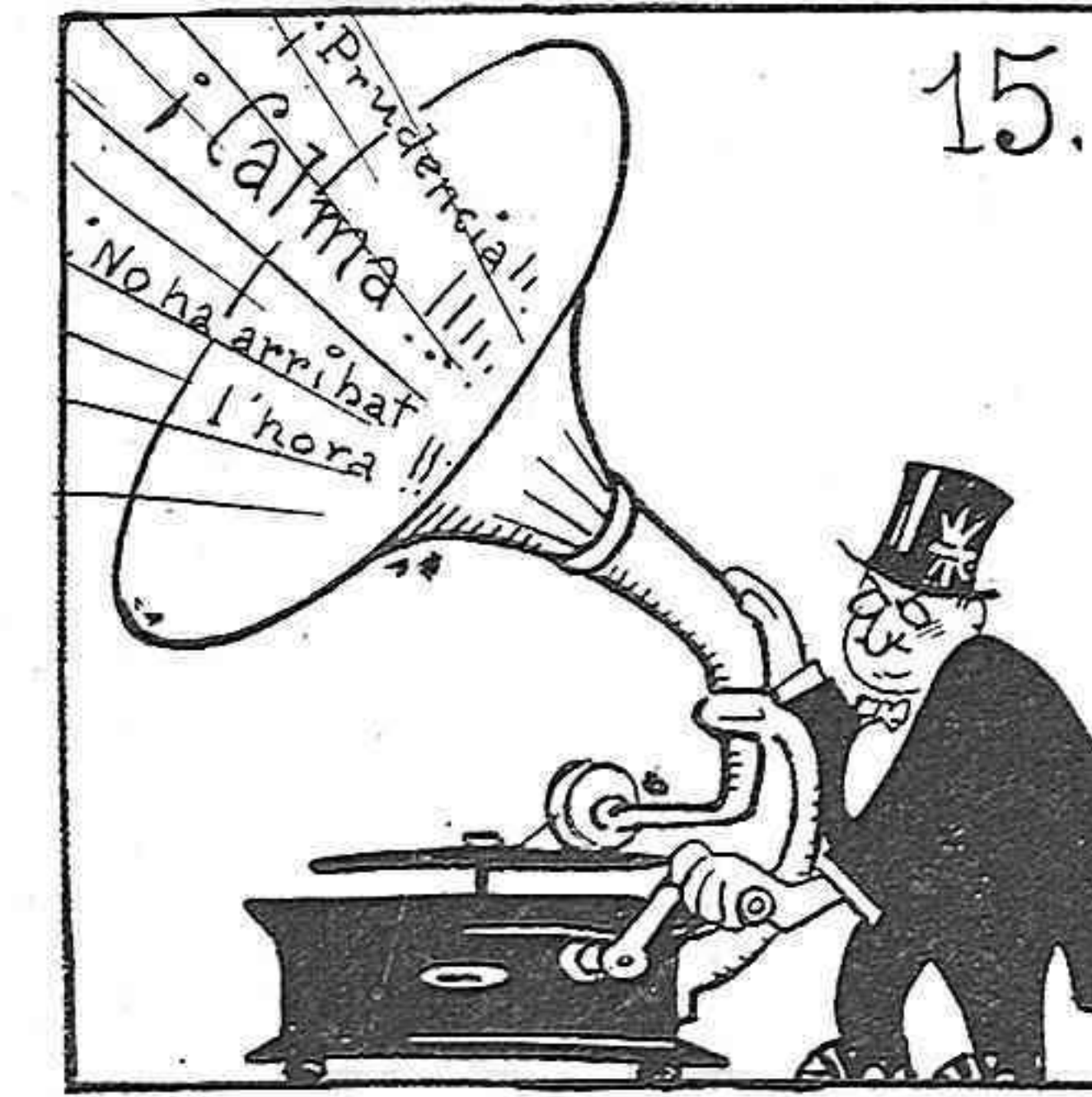
12
En una qüestió s'embrancha, y, encar que's tracta de guix, la pell no li surt gens blanca.

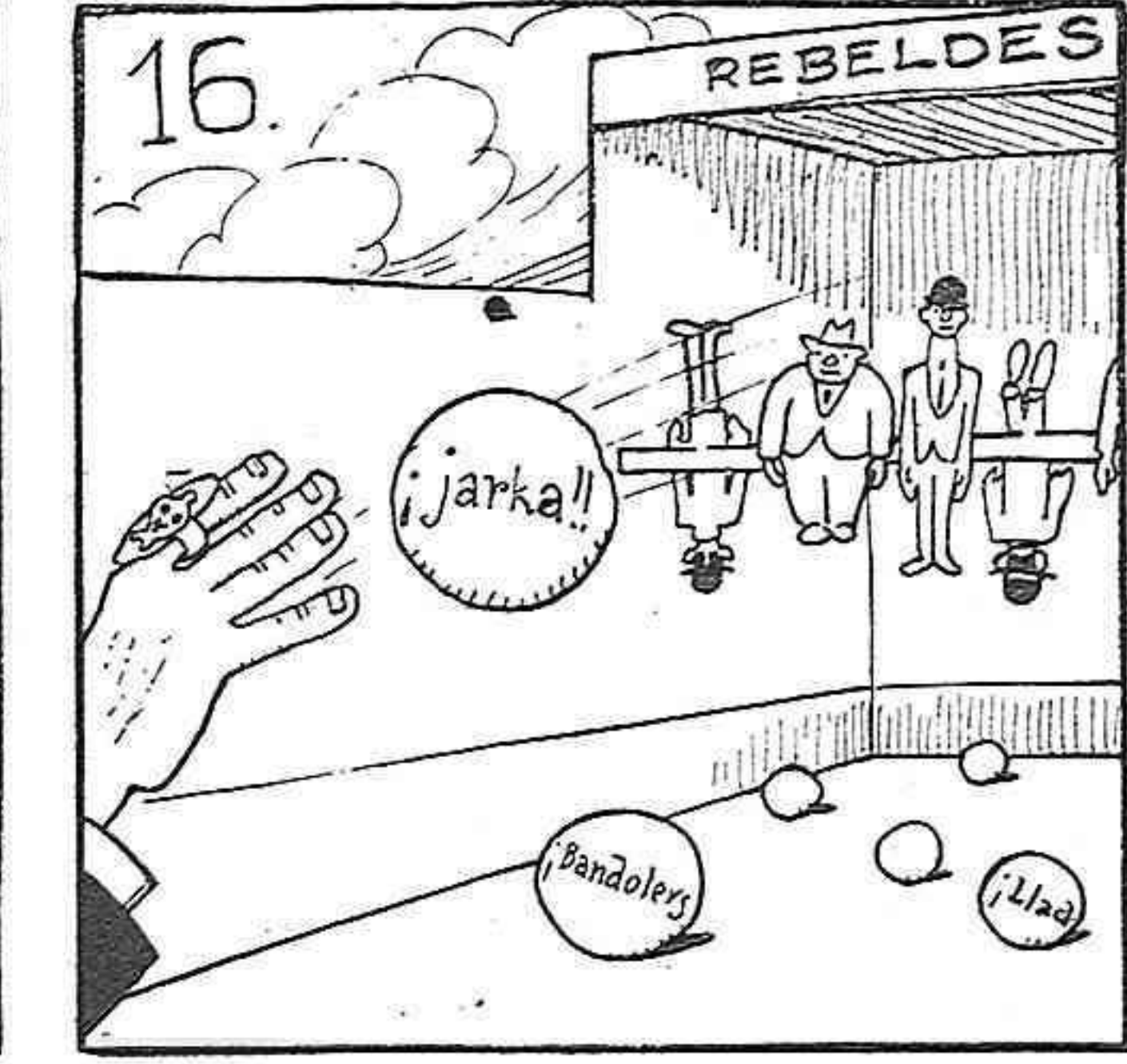
13
Al veure's brut fins al coll intenta rentarse ab aigua, y l'aigua el deixa tot moll.

14
Quan el poble indignat gruny y les coses van mal dades, ell sempre ho veu de molt lluny.

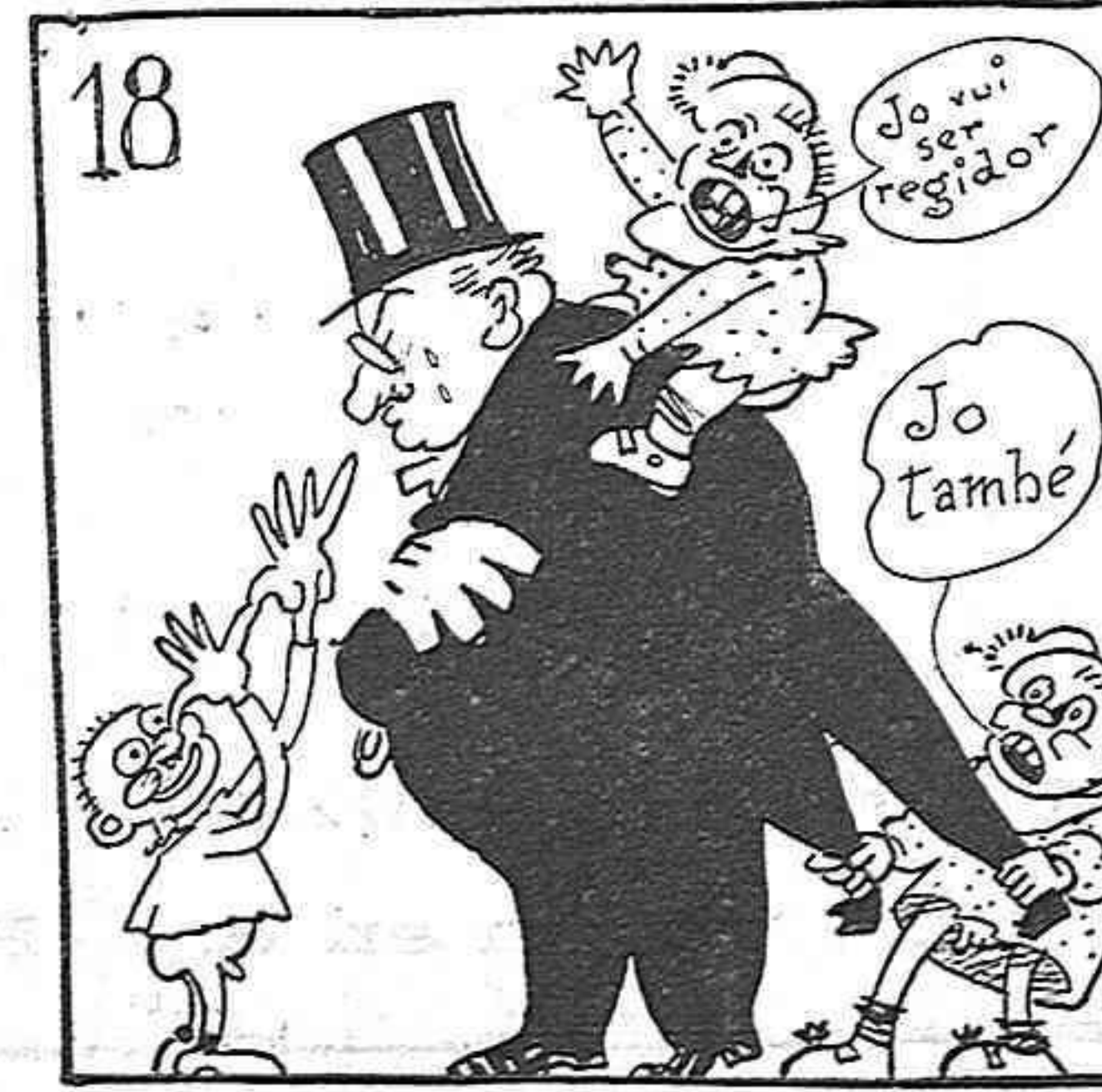
15
Els zais veuen que'l pastor se's torna tan moderado que sembla un conservador.

16
Y, extranyats, veuen també que, si planta vergassades, es als homes que ell va fè.

17
Un jorn la protesta arrenca, y tant va el canti a la font, que al ultim el canti's trenca.

18
Perduda l'autoritat, està clar, les criatures no li volen fer bondat.

19
Se confessa reu, al fi, y, expiant ses malifetes, mor a les mans del butxí.

20
¿Es mort?... ¿No ho es?... La vritat es que sota aquesta farda hi ha algun cadavre enterrat.